

الله
البر الرحيم
بسم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری

داخلی جراحی

عنوان

بررسی ارتباط رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری با تمایل به ترک شغل و گزارش رویدادهای
ناخواسته از دیدگاه پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱

استاد راهنما

دکتر عقیل حبیبی سولا

استاد مشاور

دکتر ناصر مظفری

دکتر سهراب ایرانپور

نگارنده

الهام آهنگری ننه کران

زمستان ۱۴۰۲

کد پایان نامه: ۹۵

اینجانب الهام آهنگری دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته پرستاری داخلی جراحی به شماره دانشجویی ۹۹۱۴۵۶۰۰۲ گواهی می‌نمایم که این پایان‌نامه با عنوان "بررسی ارتباط رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری با تمایل به ترک شغل و گزارش رویدادهای ناخواسته از دیدگاه پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱" به راهنمایی استاد محترم آقای دکتر عقیل حبیبی سولا و مشاوره اساتید محترم آقایان دکتر ناصر مظفری و دکتر سهراب ایرانپور به طور کامل اصل و بدون هر گونه سرقت علمی/ ادبی بر اساس تعریف^۱ plagiarism نگارش شده است و تمام یا قسمتی از آن توسط فرد دیگری در پایان‌نامه یا مراکز علمی دیگر ارائه نشده است. در ضمن اینجانب از مقررات مربوط به عدم رعایت صداقت در ارائه پایان‌نامه که منجر به مردود شدن و ارجاع به شورای پژوهشی دانشکده می‌شود، اطلاع کافی دارم. بدینوسیله اصالت (ORIGINALITY) و صحت نتایج این پایان‌نامه مورد تایید اینجانب دکتر عقیل حبیبی سولا استاد راهنمای اول می‌باشد.

استاد راهنمای اول

تاریخ و امضا

^۱ Plagiarism سرقت علمی/ ادبی یعنی یک اثر یا تمام و کمال از محتوای تولیدی فرد دیگری برداشته شده یا بخش‌هایی از محتوا، دسترنج دیگران است. به عبارت دیگر، سارق ادبی به نوعی محتوا را تغییر داده و از آن استفاده کرده است.

تقدیم به :

این پایان نامه را ضمن تشکر و سپاس بیکران و در کمال افتخار و امتنان

تقدیم

می دارم

به

خانواده عزیز و مهربانم

که در سختی‌ها و دشواری‌های زندگی همواره یآوری دلسوز و فداکار

و پشتیبانی محکم و مطمئن برایم بوده‌اند.

استادان فرزانه و فرهیخته ای که در راه کسب علم و معرفت مرا یاری و

راهنمایی

داده اند.

پرستاران فداکاری که در به ثمر رسیدن این پژوهش مرا یاری دادند.

تشکر و قدردانی

سپاس بی کران پروردگار یکتا را که هستی مان بخشید و به طریق علم و دانش رهنمودمان شد و به همنشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و خوشه چینی از علم و معرفت را روزیمان ساخت و نمی توانم معنایی بالاتر از تقدیر و تشکر بر زبانم جاری سازم و سپاس خود را در وصف استادان خویش آشکار نمایم که هر چه گویم و سراپم، کم گفته ام.

برخود واجب می دانم از تمامی عزیزانی که در طول این دوره تحصیلی و مخصوصا در به ثمر رسیدن این پژوهش مرا یاری دادند، تقدیر و تشکر نمایم.

از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر عقیل حبیبی سولا، استاد محترم راهنما که با سعه صدر، حوصله و دقت نظر، همچون همیشه این شاگرد را مورد رهنمون خویش قرار دادند.

از استادان ارجمند جناب آقای دکتر ناصر مظفری و جناب آقای دکترسهراب ایرانپور که در عین گشاده رویی، با ارشادهای موثر خویش، راهگشای پروژه اینجانب بودند و در این مسیر از هیچ کمکی دریغ نمودند.

همچنین، از اساتید محترم داور و تحصیلات تکمیلی؛ خانم دکتر معصومه آقامحمدی، آقای دکتر محمود شمشیری و آقای دکتر بهروز دادخواه که در این امر راهنمایی های دلسوزانه داشتند تقدیر و تشکر می کنم. همچنین بر خود لازم می دانم از اساتید دوران تحصیلم تشکر و تقدیر نمایم که بسیار از محضر ایشان استفاده کردم.

از مسئولین محترم دانشکده پرستاری و مامایی و مراکز آموزشی درمانی امام خمینی (ره)، علوی، بوعلی، فاطمی و امام رضا (ع) و پرستاران فداکار که با همیاری و مساعدت خود، اجرای این مطالعه را ممکن ساختند، سپاس گزارم.

در نهایت از زحمات کلیه عزیزانی که به هر طریق در تهیه این پایان نامه مرا یاری رساندند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

چکیده

زمینه و هدف: شیوه های رهبری نامطلوب یک نگرانی فزاینده در زمینه مراقبت های بهداشتی و پرستاری هستند که پیامدهای نامطلوبی بر نتایج شغلی پرستاران دارند. یکی از سبک های رهبری نامطلوب، سبک رهبری مسموم است. با توجه به اهمیت سبک رهبری مدیران پرستاری و تأثیر آن بر عملکرد های پرستاران از جمله تمایل به ترک شغل و گزارش رویدادهای ناخواسته بیماران و نیز به دلیل کمبود مطالعات در این زمینه، مطالعه حاضر با هدف تعیین رفتارهای رهبری مسموم در مدیران پرستاری و ارتباط آن با تمایل به ترک شغل و گزارش رویدادهای ناخواسته بیمار در پرستاران دانشگاه علوم پزشکی اردبیل انجام گردید.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی همبستگی از نوع مقطعی بود که در سال ۱۴۰۰ اجرا شد. تعداد ۵۵۱ پرستار شاغل در مراکز آموزشی و درمانی شهر اردبیل که واجد معیارهای ورود به مطالعه بودند، وارد مطالعه شدند. داده های مطالعه توسط پرسشنامه های «مقیاس رفتار رهبری مسموم در مدیران پرستاری»، «پرسشنامه تمایل به ترک خدمت» و «مقیاس گزارش رویداد ناخواسته بیمار» جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار برای متغیرهای کمی و درصد و فراوانی برای متغیرهای کیفی) و آمار تحلیلی (تی تست، ANOVA، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی) در نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: مطالعه حاضر نشان داد رابطه مثبت و معنی داری بین رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری و تمایل به ترک شغل پرستاران وجود دارد و ابعاد رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری، نوع بیمارستان، بخش، سن و وضعیت تاهل پیش بینی کننده های تمایل به ترک شغل در پرستاران بودند ($P < 0.05$)؛ علاوه بر این، مشخص شد رابطه منفی و معنی داری بین رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری و گزارش رویدادهای ناخواسته توسط پرستاران وجود دارد و ابعاد

رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری، نوع بیمارستان و سابقه حضور در بخش فعلی به عنوان پیش بینی کننده های گزارش رویدادهای ناخواسته توسط پرستاران شناسایی شدند ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: مدیران پرستاری که رفتارهای رهبری نامطلوب را در برقراری ارتباط با کارکنان اتخاذ می کنند هم بر افراد و هم بر سازمان تاثیر مخرب می گذارند. در نتیجه، ضروری است تا مدیران پرستاری از راهبردهای آموزشی مناسب برای کاهش شدت سبک های رهبری مسموم و جایگزینی آن ها با سبک های رهبری مناسب و حمایتی به منظور کاهش اثرات مخرب آن ها استفاده کنند.

واژه های کلیدی: رهبری مسموم، ترک شغل، گزارش رویدادهای ناخواسته، مدیریت پرستاری

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه و بیان مسئله

- ۱-۱. مقدمه ۲
- ۲-۱. کلیات و بیان مسئله ۳
- ۳-۱. اهداف پژوهش ۸
- ۱-۳-۱. هدف کلی طرح ۸
- ۲-۳-۱. اهداف اختصاصی ۸
- ۳-۳-۱. هدف کاربردی ۹
- ۴-۳-۱. فرضیات و سؤالات تحقیق ۹
- ۵-۳-۱. تعریف واژه ها (نظری و عملی) ۱۰
- ۶-۳-۱. نوآوری پژوهش ۱۱

فصل دوم_ مبانی نظری و پیشینه تحقیق

- ۱-۲. مقدمه ۱۴
- ۲-۲. چارچوب پنداشتی ۱۴
- ۳-۲. مروری بر مطالعات انجام شده ۲۸
- ۱-۳-۲. پیشینه خارجی ۲۹
- ۲-۳-۲. پیشینه داخلی ۳۲
- ۳-۳-۲. جمع بندی پیشینه ۳۴

فصل سوم: مواد و روش تحقیق

- ۱-۳. مقدمه ۳۷
- ۲-۳. نوع مطالعه ۳۷

۳۷ روش مطالعه	۱-۲-۳
۳۷ جمعیت و نمونه مطالعه	۲-۲-۳
۳۸ محیط مطالعه	۳-۲-۳
۳۸ معیارهای ورود نمونه ها به مطالعه	۴-۲-۳
۳۸ معیارهای خروج نمونه ها از مطالعه	۵-۲-۳
۳۸ ابزارهای مورد استفاده، نحوه استفاده و نحوه تعیین اعتبار و پایایی	۳-۳
۳۹ اطلاعات دموگرافیک	۱-۳-۳
۳۹ پرسشنامه رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری (ToxBH-NM)	۲-۳-۳
۴۰ تعیین اعتبار محتوا و صوری	۳-۳-۳
۴۲ تعیین پایایی پرسشنامه	۴-۳-۳
۴۲ پرسشنامه تمایل به ترک خدمت	۵-۳-۳
۴۲ پرسشنامه گزارش رویدادهای ناخواسته بیمار	۶-۳-۳
۴۳ روش اجرای مطالعه	۴-۳
۴۴ روش تجزیه و تحلیل داده ها	۵-۳
۴۴ ملاحظات اخلاقی	۶-۳

فصل چهارم: یافته های پژوهش

۴۶ مقدمه	۱-۴
۴۹ تحلیل اهداف مطالعه	۲-۴
۴۹ هدف اول: تعیین وضعیت رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری از دیدگاه پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱	۱-۲-۴
۴۹ هدف دوم: تعیین وضعیت تمایل به ترک شغل از دیدگاه پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱	۲-۲-۴
۵۲	

۳-۲-۴. هدف سوم: تعیین وضعیت گزارش رویدادهای ناخواسته از دیدگاه پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱.....	۵۳
۴-۲-۴. هدف چهارم: تعیین ارتباط رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری با مشخصات فردی-اجتماعی پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱.....	۵۴
۵-۲-۴. هدف پنجم: تعیین ارتباط تمایل به ترک شغل با مشخصات فردی-اجتماعی پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱.....	۵۶
۶-۲-۴. هدف ششم: تعیین ارتباط گزارش رویدادهای ناخواسته با مشخصات فردی-اجتماعی پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱.....	۵۷
۷-۲-۴. هدف هفتم: تعیین ارتباط رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری با تمایل به ترک شغل از دیدگاه پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱.....	۵۸
۸-۲-۴. هدف هشتم: تعیین ارتباط رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری با گزارش رویدادهای ناخواسته از دیدگاه پرستاران مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱.....	۶۰

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱-۵. بحث و بررسی یافته ها.....	۶۳
۲-۵. نتیجه گیری.....	۷۳
۳-۵. محدودیت های پژوهش.....	۷۴
۴-۵. کاربرد یافته ها.....	۷۴
۵-۵. پیشنهادها.....	۷۵
فهرست منابع.....	۷۷
ضمائم.....	۸۵
ضمیمه ۱.....	۸۶
رضایت نامه آگاهانه.....	۸۶

۸۷	ضمیمه ۲
۸۷	پرسشنامه/ ابزار
۹۱	ضمیمه ۳
۹۱	نامه دریافت کد اخلاق
۹۲	ضمیمه ۴
۹۲	معرفی نامه نمونه گیری
۹۳	ضمیمه ۵
۹۳	فرم حق مالکیت مادی و معنوی
۹۴	ضمیمه ۶
۹۴	صور جلسه دفاع/ نمره
۹۵	ضمیمه ۷
۹۵	گواهی مرتبط با مقالات مستخرج از پایان نامه

فهرست جداول

- جدول شماره ۱-۴ : میانگین و انحراف معیار مشخصات فردی-اجتماعی پرستاران ۴۷
- جدول شماره ۲-۴ : جدول توصیفی سوالات رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری ۴۹
- جدول شماره ۳-۴ : توزیع فراوانی رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری از دیدگاه پرستاران ... ۵۱
- جدول شماره ۴-۴ : جدول توصیفی سوالات تمایل به ترک شغل ۵۲
- جدول شماره ۵-۴ : جدول توصیفی سوالات گزارش رویدادهای ناخواسته بیمار ۵۳
- جدول شماره ۶-۴ : ارتباط رفتار رهبری مسموم مدیران پرستاری با مشخصات فردی-اجتماعی پرستاران ۵۴
- جدول شماره ۷-۴ : ارتباط تمایل به ترک شغل با مشخصات فردی-اجتماعی پرستاران ۵۶
- جدول شماره ۸-۴ : ارتباط گزارش رویدادهای ناخواسته بیمار با مشخصات فردی-اجتماعی پرستاران ۵۷
- جدول شماره ۹-۴ : تحلیل رگرسیون رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری با تمایل به ترک شغل ۵۸
- جدول شماره ۱۰-۴ : تحلیل رگرسیون رفتارهای رهبری مسموم مدیران پرستاری با گزارش رویدادهای ناخواسته بیمار ۶۰